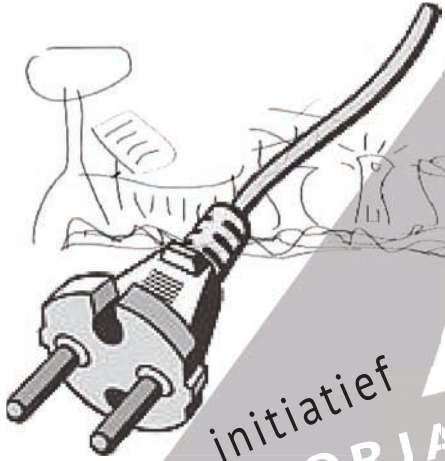
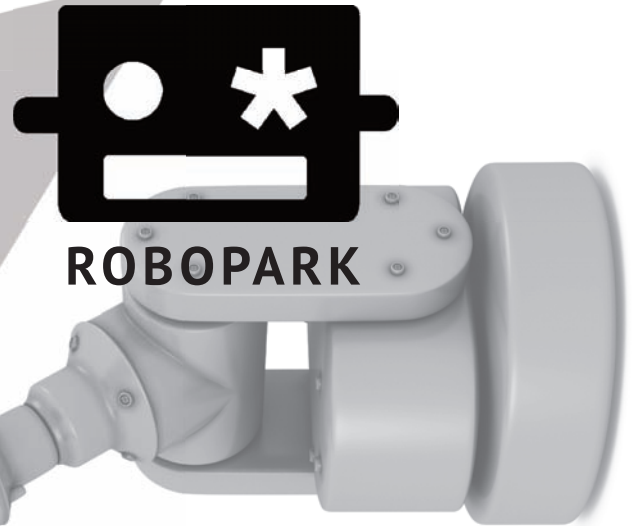

Initiatiefnemers MeMa-Park:

Go APE! - Art Park of Energy

initiatief
VOORJAAR 2015
MeMa-Park

De Ambitie

MeMa-Park, een initiatief van Go APE! en ROBOPARK, is een coöperatief opgezet Mens en Machine Infotainmentpark, dat de interactie en de menselijke maat tussen mens en machine stimuleert, de bewustwording omtrent energiegebruik versterkt, de mens meester laat zijn over technologie en angsten voor vernieuwingen wegneemt.

MeMa-Park biedt als doe- en speelpark bezoekers – kinderen, jongeren, jonge gezinnen en volwassenen – de gelegenheid actief kennis te nemen van de mogelijkheden van robots en ook om zelf in actie te komen en de eigen bewegingen om te zetten in energie. Het eigen leef- en werkklimaat van alle dag is het vertrekpunt.

MeMa-Park is een creatieve plek waar fysieke en geestelijke energie tezamen komen en bijdraagt aan een duurzame samenleving.

Kunstenaars spelen hierbij een centrale rol.

Het park is het gehele jaar geopend.

Oproep

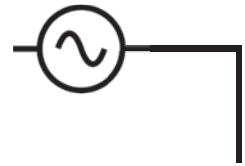
Ondernemers, financiers, experts, kunstenaars en ontwerpers om het idee van MeMa-Park om te zetten in een kansrijke coöperatieve onderneming.

Ondersteund door:

Inhoud

- Een ont-spannende dag - 2
- 1. Over het nieuwe MeMa-Park - 3
 - De DIY/DIT Energy Cottage (DiYDiTEC) - 4
 - Samen op ontdekkingsstocht - 5
- 2. Meer over Go APE - 7
- 3. Meer over ROBOPARK - 8
- 4. Stappenplan MeMa-Park - 10

Een ont-spannende dag

Als om 10 uur de poorten open gaan van MeMa-Park gaan vader Achmed Dhakam, moeder Janine Jansen en hun beide kinderen, zoontje Macha en dochtertje Daria, eerst naar de grote hal van het bezoekerscentrum. Thuis hebben ze al via de website van het park hun eerste routes uitgestippeld. Daria moet voor school een werkstuk over creatieve robots maken en Macha wil alle energie-installaties uitproberen. Moeder Janine wil meer weten over robots in de gezondheidszorg en vader Achmed is zelf elektromonteur en wil graag op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen op het gebied van technologie en energie.

Maar bovenal willen ze met elkaar een plezierige dag beleven en kijken alvast uit naar de reuzenschommel WHAUW!, die – voortbewogen door schommelende bezoekers – voor een deel zorgt voor de energievoorziening van het park.

Ze komen ogen, oren en tijd tekort om alles in zich op te nemen en aan alle doe-dingen mee te doen. Als ze aan het eind van de middag op het buitenterras door aardige robots een gezonde maaltijd krijgen geserveerd, raken ze niet uitgepraat over wat ze allemaal hebben beleefd.

En Daria? Zij heeft op school met veel enthousiasme haar werkstuk over creatieve robots afgemaakt. De juf heeft alle ouders voorgesteld het jaarlijkse schoolreisje te houden naar MeMa-Park. Daria zal die dag als speciale gids optreden. Ze heeft al contact gelegd met William Liu die als kunstenaar in het park verantwoordelijk is voor het ArtLab.

1. Over het nieuwe MeMa-Park

- 1.1 Het motief
- 1.2 Het programma
- 1.3 De locatie
- 1.4 De partners
- 1.5 De financiering
- 1.6 De organisatie

1.1 Het motief

- Nederland is onvoldoende voorbereid op een humane relatie tussen mens en machine. Slechts 36 % van de Nederlander ziet de technologie als iets positief voor hun kansen op de arbeidsmarkt. Bijna hetzelfde percentage (38%) staat hier neutraal tegenover. Ruim een kwart van de Nederlanders (26%) geeft een negatieve beoordeling (Bron: ING, 2015)
In het streven naar een duurzame kenniseconomie, mede voortgedreven door technologische innovaties, zijn deze cijfers onrustbarend.
Brancheorganisatie FME/CWM voorspelt dat het tekort aan technici in 2016 zal oplopen tot 155.000 werknemers.
- Kunstenaars en ontwerpers hebben unieke kwaliteiten die gebruikt kunnen worden voor een tot de verbeelding sprekende aanpak van de relatie mens en machine. Tot op heden is de inbreng van kunstenaars en ontwerpers nog te bescheiden. Toch zijn er toonaangevende uitzonderingen.
Freerk Wieringa laat ons kennis maken met levengrote, interactieve dieren. Theo Jansen toont grote strandbeesten die voortbewegen op basis van luchtdruk in petflessen en een speciaal ontwikkelde looptechniek. Daan Roosegaarde heeft alom faam geogst met zijn interactieve, lichtgevende snelwegen. En GabyGaby integreert in zijn TulipMan canvasschilderen, chiptechnologie en entertainment. Bij al deze kunstenaars gaat het om de combinatie kunst, technologie en de menselijke factor.
- Het ontbreekt Nederland aan een echt doe- en denkpark rond technologie, energieopwekking, zelfwerkzaamheid en kunst. De burger, voortdurend op zoek naar betekenisvolle belevingen in de steeds toenemende vrijetijd, waardeert entertainment en bezinning (vgl. het oorlogsverhaal van Soldaat van Oranje, als langstlopend musicalspektakel ooit).
- De infotainmentmarkt (themaparken, musea, festivals) heeft behoefte aan een creatief en interactief park waar het plezier van leren, spelen en ervaren voorop staat. De Spelende Mens (Homo Ludens) staat daarin centraal.
- Wetenschap en technologie missen buiten de museale omgeving (NEMO) een actieve interactie met het publiek. MeMa-Park slaat een brug van vertrouwen, nieuwsgierigheid en entertainment tussen publiek en technologie.

Quick scan van twee belangrijke parken

EFTELING, Kaatsheuvel, 65 hectare voor het park.

Het grootste en populairste park in Nederland, inclusief theater, hotel, golfpark en vakantiepark. Het gehele jaar open. In 2013 een lichte teruggang van 4.2 miljoen bezoekers naar 4.15 miljoen. Toegangsprijs: € 34,- per persoon (gratis tot 4 jaar).

WALIBI HOLLAND, Biddinghuizen, 40 hectare voor het park.

Attractiepark met vele achtbanen plus een stiltecentrum. Het park kent diverse themagebieden. Open van april tot en met oktober. Het aantal bezoekers loopt gestaag terug: van 2 miljoen in 2005 naar 770.000 bezoekers in 2013. Toegangsprijs voor volwassene € 27.00 (gratis tot 3 jaar)

NB Cijfers via betreffende websites. Interpretatieverschillen niet uitgesloten.

1.2. Het programma

De activiteiten van MeMa-Park zijn gebaseerd op vier programmapijlers:

PIJLER 1. Activiteiten die het zelf opwekken van energie bevorderen door middel van installaties die door menskracht in beweging komen. De installaties nodigen uit om zelf in de eigen omgeving energie op te wekken. En al doende stimuleert het in beweging zetten van installaties het besef dat menselijk ingrijpen een positief, technologisch effect kan hebben.

Concreet: kennis maken met installaties, zelf installaties bouwen en wegwijs raken in de mogelijkheden van menskracht.

En: bezinning op eigen mogelijkheden in een complexe wereld.

PIJLER 2. Activiteiten die de interactie met robots stimuleren. Robots (humanoids) ontmoeten in het huishouden, de zorg, het onderwijs, de landbouw, publieke en zakelijke dienstverlening en de vrijetijdsindustrie.

Concreet: ervaren hoe met robots om te gaan. De verschillende sectoren laten op aantrekkelijke en inzichtelijk wijze zien hoe robots, gekoppeld aan kunstuitingen, daarin een (hoofd)rol vervullen. Kennismaking en omgang met robots stimuleren de bezinning op de vraag 'of mensen robots worden, of robots mensen?'.

PIJLER 3. Activiteiten die gericht zijn op opleidingen en vorming (VMBO, MBO, HBO, WO) om technologie, kunst en energie op een interdisciplinaire manier te integreren.

Concreet: groepen studenten werken met elkaar aan opdrachten om energie installaties en robots te bouwen, studies worden gezamenlijk opgezet en uitgevoerd. Al doende krijgen de scholieren en studenten tevens affiniteit met bezinningsvragen die samenhangen met het gebruik van machines door mensen.

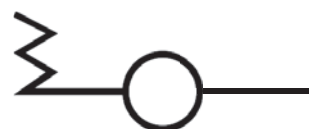
Vanwege zijn educatiefunctie biedt MeMa-Park allerlei stageplekken aan. Ook worden 'Klaslokalen van de toekomst' (Cartesius Mueum) ingericht.

De DIY/DIT Energy Cottage (DiYDiTEC, spreek uit: diedietek)

Speciaal voor scholieren in hun eindexamenjaar biedt MeMa-Park een unieke ervaring aan. Drie dagen lang verkeren 15 klasgenoten in een gesloten energiehuisje. Als de scholieren niet zelf energie gaan opwekken dan blijft de koelkast gesloten, kan niet gekookt worden, brandt er geen licht, - en wat een ramp voor ze moet zijn - worden telefoons niet opgeladen en is er geen internet. Ook de robots komen niet tot leven. In het energiehuisje ligt allerlei materiaal om zelf apparaten te bouwen om zo energie op te wekken.

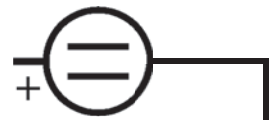
DiYDiTEC stimuleert samenwerking (DoltYourself/DoltTogether), het ontdekken van menselijke veerkracht en de omgang met robots. Ook geeft het verblijf in het energiehuisje een nieuw bewustzijn omtrent de relatie energie en technologie. Vanuit een aparte ruimte krijgen de scholieren via beeldschermen feed back van een technoloog en een pedagoog.

Van DiYDiTEC is ook een verplaatsbare, mobiele versie beschikbaar, de DiYDiT Energy Trailer (DiYDiTET).

PIJLER 4. Activiteiten die binnen een laboratoriumfunctie kunstenaars en ontwerpers ('LabArt') de ruimte bieden om samen met onderzoekers op de gebieden gezondheidszorg, technologie en energie op interdisciplinaire wijze bij te dragen aan de ambitie van MeMa-Park. Resultaten komen in aanmerking voor valorisatie.

Concreet: beeldend kunstenaars, theatermakers, musici, ontwerpers, mediavormgevers en onderzoekers werken aan vormgeving, voorstellingen, mediaproducties en beeldende kunstinstallaties rond energie, menskracht en robotica.

Samen op ontdekkingstocht

Op vrijdagmiddag is Zef (5 jaar) vrij van school. Elke vrijdagmiddag gaat hij met zijn vader Roberto op avontuur. Ze maken een fietstocht, varen met een rondvaartboot door de stad of eten een pannenkoek in het bos. Vandaag gaan ze naar een park waar Zef speelkameraadjes ontmoet met wie hij op allerlei spannende apparaten mag spelen. En als je goed je best doet, gaat een film draaien en hoor je muziek. Dat is leuk (en ook leerzaam, vindt vader Roberto). Zef heeft al de hele week samen met zijn vader naar de website van het park gekeken. Door allerlei filmpjes en spelletjes heeft hij echt zin gekregen om deze vrijdag naar het park te gaan en alles met eigen ogen te zien en te beleven. Bij aankomst wordt Zef opgenomen in een groepje dat onder begeleiding de 'fiets van de toekomst' gaan maken. Zef vindt het leuk om een mobiel huisje voor de fiets te maken zodat de fiets niet nat wordt als het regent. En in zo'n huisje kun je ook fijn spelen als de fiets er niet in staat!

Vader Roberto heeft nu zelf tijd om zich te verdiepen in robots die bezoekers kunnen ontvangen op zijn werk. Hoe kun je bereiken dat robots deze bezoekers op een vriendelijke manier opvangen, elke vraag over de organisatie kunnen beantwoorden en ook nog doeltreffend kunnen doorverwijzen naar de juiste persoon?

Met de nodige indrukken haalt hij Zef op om een biologisch ijsje te eten. Na dit uitblazen hebben ze nog voldoende energie om samen hun ontdekkingstocht voort te zetten.

Nee, in het MeMa-Park hoef je je geen moment te vervelen.

1.3 De locatie

- Het park zal voornamelijk een indoor karakter dragen met een beelden- en installatiepark en terrassen in de open lucht.
- De energie is zelfvoorzienend en de inrichting 'groen'.
- Het terrein wordt bewaakt door robotcamera's die met elkaar zorgen voor een veilig park. Met voorkeur wordt gedacht aan de volgende locaties:
 - het Werkspoortterrein, Utrecht
 - het terrein van de voormalige Vliegbasis Soesterberg
 - het bedrijventerrein Papendorp in Leidsche Rijn, Utrecht
 - het Utrecht Sciencepark in De Uithof
 - Merwedekanaalzone Zuid in Kanaleneiland, Utrecht
- De locatie is met zelfsturende vervoersmiddelen bereikbaar (vanuit respectievelijk de stations Utrecht en Amersfoort).

1.4 De partners

- Primair: partners die een leidende functie vervullen in sectoren waar energie opwekking en robots een actieve rol spelen (zorg, bouw, onderwijs, dienstverlening, huishoudens, landbouw, kunst en entertainment).
Organisaties:
zorgverzekeraars, energiebedrijven, electronicabedrijven, onderwijs -inclusief het MBO-, bedrijfsleven, culturele instellingen, etc.
- Secundair: partners die in de randvoorwaarden een rol spelen: financiers, ondernemers, experts, kennisinstellingen.
Organisaties:
banken - Rabobank, Triodos, ASN, fondsen, overheden, expertisecentra hogescholen en universiteiten - UU, HKU, HU, TIO.
- Tertiair: (internationale) partners die een infotainmentpark beheren en gezamenlijk kennis en services willen delen.

1.5 De financiering

De financiering wordt opgezet aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De programmering is in handen van een niet-commerciële coöperatie. De exploitatie van het gebouw vindt op commerciële grondslag plaats.
- De financiering wordt bij voorkeur dicht bij huis gevonden in partnerschap met Utrechtse bedrijven, provincie, gemeenten, fondsen en private vermogensbezitters.
- De dagelijkse exploitatie wordt gevoed door inkomsten van bezoekers, bijdragen scholen en instellingen, en bijdragen publieke sector.
- Met sponsors en donateurs worden specifieke arrangementen aangegaan met betrekking tot presentatie, educatie, kunst en voorlichting.
- De investeringen worden gerealiseerd door donaties, legaten en het aangaan van langlopende obligatieleningen tegen een zachte rente.

1.6 De organisatie

De organisatie is gebaseerd op de volgende bouwstenen:

- Een tijdelijke stichting van kernpartners met het oog op de oprichting van:
 - > Een Programma Coöperatie.
 - > Een Locatie BV
(De aandelen van de BV zijn in handen van de Coöperatie.)
- Een centraal bestuur met daarnaast zelfsturende teams
- Raad van Advies/Good Governance regels
- Personeel in vaste dienst, naast zzp'ers, stagiaires en vrijwilligers
- Ad hoc adviescommissies
- Internetcommunities

Go APE! - Art Park of Energy

2 Meer over Go APE!

“So, We can have plenty of energy if we want it. There is no energy shortage! There is just a shortage of awareness of what is now possible. The crisis is a crisis of ignorance!”

Richard Buckminster Fuller (1895-1983)
Amerikaanse uitvinder, architect, ontwerper en dichter

Missie Go APE! – Art Park of Energy

Verander de wereld

Er is iets ernstigs aan de hand met onze aarde. Klimaatverandering, broeikasgassen, zeespiegelstijging, uitsterven van dier- en plantsoorten, verdroging, armoede, honger en oorlogen zijn aan de orde van de dag. Politici hebben de mond vol van de gevolgen voor volgende generaties, maar in de praktijk gaat het dan meestal over financiële zaken zoals begrotingstekorten, AOW en pensioenfondsen. Over klimaatveranderingen zijn ze minder stellig. Politici denken meestal maar vier jaar vooruit en zijn vooral bezig met de korte termijn.

Men zet dus slechts (te) kleine stapjes die op mondiaal niveau verre van voldoende zijn. Daar moeten we het dus niet van hebben, maar waarvan dan wel?

De kracht komt steeds meer van onderaf: van betrokken burgers, creatieven, ondernemers, van mensen met passie, idealen en een doel. Van onderaf, met kleine duurzame initiatieven, want veel kleintjes maken een grote. Al deze initiatieven leiden samen tot een duurzamere wereld. Als we bereid zijn om een aantal stappen terug doen, bereiken we wellicht sneller ons doel: het verminderen van materiële productie en consumptie. Maar dan zo dat er echt duurzame winst wordt geboekt.

WAAROM Go APE?

Go APE! – Art Park of Energy is het kunstproject van stichting Kunstzinnig Energiepark dat in 2011 is gestart. Het speelt in op twee belangrijke maatschappelijke thema's: bewustwording van overmatig energiegebruik en de gevolgen daarvan enerzijds en de toename van het aantal mensen met overgewicht -de opslag van energie in het menselijk lichaam- anderzijds. Doel van Go APE! is om mensen meer bewust te maken van deze thema's en hier een oplossing voor aan te dragen.

HOE realiseert Go APE! deze doelstelling?

De stichting heeft als doel om minstens één installatie per jaar te realiseren. Deze installatie wordt ontworpen door een kunstenaar en op ambachtelijke wijze vervaardigd. Deze installaties leiden uiteindelijk tot een kunstzinnig park of route door de stad. Go APE! creëert bewustwording rondom het energievraagstuk en gezondheid door installaties te ontwikkelen die door menskracht energie opwekken. De installaties zijn kunstzinnig van aard, origineel, leuk, inspirerend en uitnodigend.

De centrale coördinatie van Go APE! is in handen van stichting KEP.

WAT heeft Go APE! gerealiseerd en wat doet Go APE! in de toekomst?

De energiebron van Lunetten is de eerste vaste installatie die Go APE! tot op heden heeft gerealiseerd: een familieschommel waarop meerdere personen tegelijkertijd kunnen schommelen en zo energie opwekken. De energiebron van Lunetten staat op het plein van basisschool De Spits en is in 2014 opgeleverd.

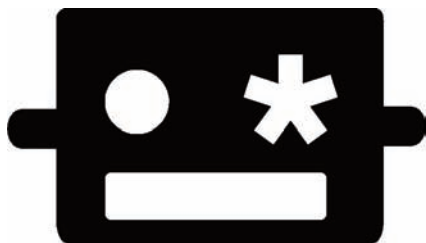
Daarnaast telt Go APE! drie mobiele installaties voor evenementen.

Lopende projecten zijn:

- Digital Artparkofenergy
- Verkeerstuin park Transwijk
- Fitnesscontainer
- Het Gezondste Festival
- Schoolplein De Kaleidoskoop Kanaleneiland
- De gele koets van Lunetten
- Department of Search, Utrecht Sciencepark De Uithof
- **MeMa-Park**

- Programma

Kijk voor het jaarprogramma van Go APE! naar de website: www.goape.nl

ROBOPARK

3 Meer over ROBOPARK

Met Go APE! initiatiefnemer van MeMa-Park

• Missie en visie

Een humane betekenis geven aan de relatie tussen mens en robot. Dat is in essentie de boodschap van ROBOPARK. Deze relatie is niet in alle gevallen optimaal, eerder verstoord. De robot bedreigt menselijke arbeid en geeft een gevoel van vervreemding. Aan de andere kant wordt de mens anno 2015 al omringd door robots, als melkrobot, als stofzuiger, op de operatiekamer en in fabrieken.

Het idee ROBOPARK is gebaseerd op de gedachte dat de mens spelenderwijs (*Homo Ludens*) met techniek moet omgaan en daarin de eigen kracht moet zoeken, vrij van angst.

De visie is dat we groeien naar een samenleving waarin mensen en robots echt samenwerken, ieder vanuit een eigen rol en functie. Het is aan de mens om aan deze samenwerking betekenis te geven en daarin leidend te zijn.

• Een kleine geschiedenis

In 2008 richtte Giep Hagoort, toen lector kunst en economie aan de HKU, samen met studenten het Opvangcentrum voor Verlaten Robots op. Directe aanleiding van deze oprichting waren de

emotioneel geladen oproepen (via marktplaats.nl) van met name gezinnen om hun (speel)robots op te vangen. Vaak waren kinderen op de robots uitgekeken of vonden ze te agressief. De oprichting van het centrum liep parallel aan het debat welke betekenis robots hebben voor de snel opkomende creatieve industrie. Zo'n opvangcentrum zou de studenten al spelenderwijs in contact brengen met wat zeker de toekomst van de creatieve industrie mede zal beheersen: robots. Studenten lopen stage op het centrum, organiseren seminars en maken verslagen over hun ervaringen. Internationaal is er veel belangstelling voor het bestaan van het Opvangcentrum. Een Duitse krant sprak zelfs van 'ein Professor mit Krankheit im Kopf'.

In 2012 organiseert het lectoraat vanuit het opvangcentrum een interdisciplinaire RobotMatch tussen hogescholen met als inzet wie de mooiste en functioneelste onderwijsrobot kan maken. Twee scholen vechten om de eer, Avans Hogeschool en Hogeschool Utrecht. Een vakkundige jury kiest de onderwijsrobot van Avans als favoriet. Een workshopprogramma, verzorgd door onderwijsinstellingen en roboticabedrijven, informeren de meer dan 100 bezoekers over de meest actuele ontwikkelingen. In het programma spelen studenten een hoofdrol, zowel als organisator als bouwer van robots.

ROBOPARK

In 2014 gaat het opvangcentrum en zijn 10 robots als zelfstandig centrum verder en functioneert het als mobiel Bezoekerscentrum van het ROBOPARK. Een idee dat gelanceerd wordt tijdens de eerste lezing van de Cartesius Museum University in 2013. Het mobiele centrum heeft inmiddels al bij verschillende gelegenheden dienst gedaan, bijvoorbeeld in de Werkspoorkathedraal, het onderwijs aan MBO-Utrecht en het Kaalstaart Festival te Amersfoort.

Bezoekers kunnen spelen met de tien bewoners van het opvangcentrum, documentatie raadplegen over de inzet en werking van robots en actief deelnemen aan de gesprekken over de komst van de robots. Het bezoekerscentrum valt onder de paraplu van de Amsterdam School of Management.

Ook in deze periode ontstaat de samenwerking met Go APE, gericht op het bij elkaar brengen van de twee parken in een nieuw initiatief MeMa-Park.

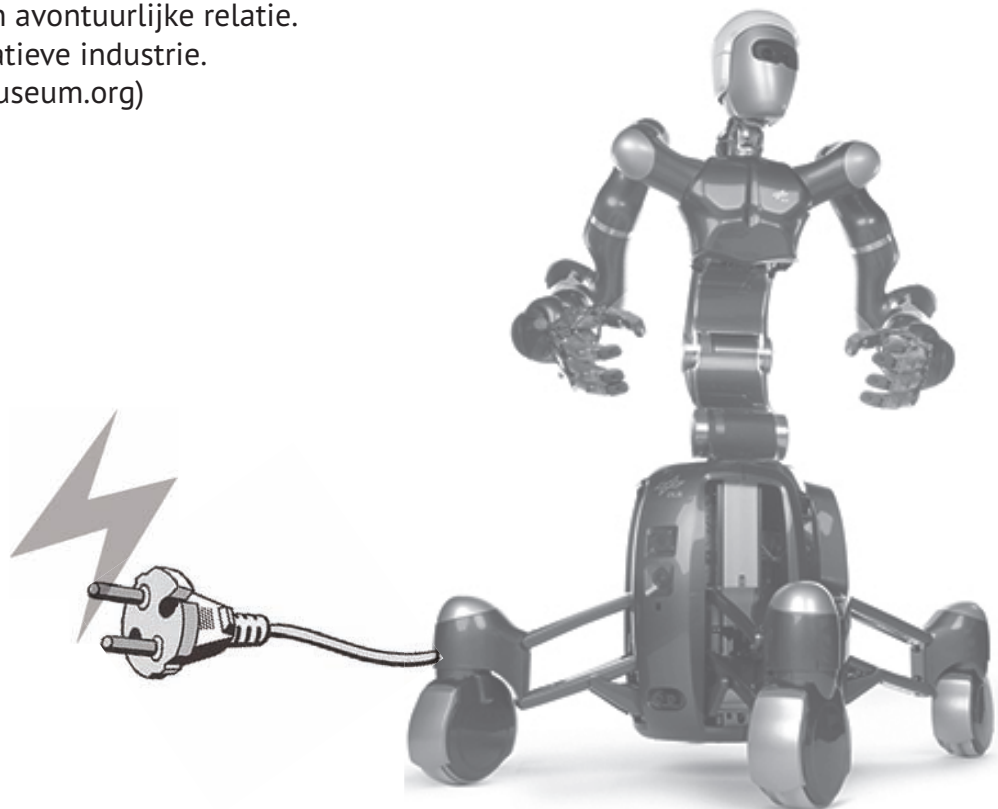
www.asom.org

Verder lezen:

Giep Hagoort, Een avontuurlijke relatie.

Robots en de creatieve industrie.

(www.cartesiusmuseum.org)

4 Stappenplan

- Voorjaar 2015 (3 juni 2015)

Bezinningsavond MeMa-Park inclusief presentatie MeMa-Park

In samenwerking met Cartesius Museum University

Locatie: Protospace/FabLab, Utrecht

‘MENS WORDT MACHINE WORDT MENS’

De maatschappelijke betekenis van de relatie mens en machine,

(zie ook positiepapier pagina 11)

Met bijdragen van

Louk Vanderschuren (neurobiologie van gedrag, Universiteit Utrecht)

Niels Schuddeboom (Zorg+Welzijn)

Franck Meijboom (ethicus, Universiteit Utrecht)

GabyGaby (kunstenaar)

- Najaar 2015

Ronde langs mogelijke financiers en partners

Vervolg bezinningsprogramma

Mens wordt Machine wordt Mens

- Voorjaar 2016

Ontwerpfase: presentatie Business Plan MeMa-Park, oprichting tijdelijke stichting (go/nogo)

- Najaar 2016

Inrichting kernorganisatie

- Voorjaar 2017

Oprichting Programma Coöperatie en Locatie BV. Start bouwactiviteiten en inrichting

- 1 mei 2018

Beoogde feestelijke opening MeMa-Park door Daria en Macha, jeugdburgemeesters van MeMa-Park

Positiepapier

MENS WORDT MACHINE WORDT MENS

Ten behoeve van het MeMa-Park bezinningsprogramma 2015/2016

In samenwerking met Cartesius Museum

Wetenschapper Bas Haring worstelt in zijn boek *De ijzeren wil* (2009) met de vraag of zoiets als 'bewustzijn' de mens onderscheidt van een machine. Hij komt er niet echt uit. Ja, de mensen hebben nu nog iets 'extra's' maar misschien is dat meer een kwestie van taal. Slimme machines kunnen denken, weten waar ze zijn en hebben een gevoel, al schiet onze taal te kort om dat gevoel goed te omschrijven. Als de batterijen van een robot leeg raken, wordt deze onrustig en zijn spraak minder helder. Hij gaat zelf op zoek naar het dichtstbijzijnde oplaadpunt en als snel functioneert hij weer normaal. Normaal?

In technische zin zijn mensen al voor een deel machines. Of kunnen dat zijn. Op de hartbewaking moet je bij urgentie niet worden afgekoppeld, want hoogstwaarschijnlijk kun je dit niet navertellen. Als je lichaam omgeven is door een volautomatische rolstoel, kun je letterlijk geen meter meer vooruit komen als deze machine het erbij laat zitten. Een pacemaker is een deel van het menselijk lichaam en wee je gebeente als er mobiel gebeld wordt. Mobiele telefoons houden niet van pacemakers en verstoren hun werking. Chemisch samengestelde medicijnen grijpen in in de lichamelijke infrastructuur en schakelen delen van het lichaam (tijdelijk) uit. Als bij een machine. Van dit technisch vernuft ligt niemand meer wakker. Als in de zeer nabije toekomst uit preventiedoeleinden ook nog chips onder je huid worden ingenaaid, vind je dat vermoedelijk oké. Je wil namelijk niet uit je ziektekostenverzekering gegooid worden.

De massale komst van de robots in Nederland, aangekondigd in de vroege herfst van 2014, zouden ruim drie miljoen banen inpikken. Dat was wél schrikken. Robots als de nieuwe Polen. Alom angst over deze machines waarbij elke nuance achter de horizon lijkt te verdwijnen. Maar de angstige mens heeft wel een smartphone met een computerkracht waarmee diezelfde mens op de maan gezet kan worden. Deze smartphone breekt in op het bewustzijn van de mens om vooral niet 'fomo' te zijn ('fear of missing out'). Je mobiele machine als je gesprekspartner die altijd 24/7 voor je klaar staat, met je meedenkt, werkelijk alles van je bijhoudt en een veilig gevoel geeft nooit meer alleen te zijn. Toen een twaalfjarig jongetje zijn smartphone liet vallen en deze kapot bleek, was het kind uren van streek en totaal niet aanspreekbaar. Het jongetje functioneerde zelf niet meer.

Als de mens een machine wordt en de machine mens, komen allerlei filosofische, artistieke, sociale en economische vragen boven drijven waarvan we de antwoorden nog lang niet kennen. Hebben machines mensenrechten? Een fragment van een expert uit het debat over het overvleugelen van mensen door computers: 'Ik ben ervan overtuigd dat computers ethisch besef zullen krijgen – een ingebouwd gevoel voor goed en kwaad.'

Kunnen mensen veroordeeld worden omdat ze medepleger zijn van een robot die de buurman heeft vermoord? Kunnen machines auteursrecht bezitten vanwege artistieke verbeeldingen? In hoeverre raakt de angst van de machine de angst van de mens? Welke therapieën zijn nodig ter bestrijding van de angsten van deze machine-momenten?

Tezamen met onder meer wetenschappers, kunstenaars, jongeren, energieopwekkers, kluzenaars, robots en hardwerkende Nederlanders worden bovenstaande vragen verkend en tot nieuwe vragen getransformeerd.

Ook het op deze manier uitdiepen van de relatie mens-machine is een functie van MeMa-Park.

Zie voor details over het Bezinningsprogramma MENS WORDT MACHINE WORDT MENS:

www.mema-park-nl

MeMa-Park: www.mema-park.nl

Contacten:

Go APE! - Art Park of Energy

Pim Rooymans: info@goape.nu

ROBOPARK

onderdeel van **ASOM**

Giep Hagoort: giephagoort@asom.org

Het **Cartesius Museum** ondersteunt als samenwerkplaats het initiatief MeMa-Park.

Giep Hagoort en Pim Rooymans zijn beiden conservatoren.

Erik Uitenbogaard is hoofdconservator.

www.cartesiusmuseum.org

